

ЎЗБЕК ЗАМОНАВИЙ МОРФОЛОГИЯСИДА СЎЗ ТУРКУМЛАРИ ТАСНИФИНING ТАКОМИЛЛАШИШИ

Галиевич Фазлиддин Шарипов

Гулистон давлат университети доценти

fazliddindpr@mail.ru

АННОТАЦИЯ

Мақолада антик даврдан то ҳозирги кунга қадар сўз туркумлари юзасида турли хил қарашлар таҳлилга тортилган. Жумладан, Аристотель асарларида, Александр мактаби вакилларининг қарашлари ҳамда рус тилшунслари М.В.Ломоносов, Ф.И.Буслаев, Л.Л.Буланин қарашлари, ўзбек тилининг илмий назариясига асос солган мутафаккирларимиз Маҳмуд Қошғарий, Алишер Навоийнинг илмий хулосаларга ҳам тўхталган.

Ўзбек илмий тилшунослигига асос солган жадиждаримизда Абдурауф Фитрат томонидан қолдирган меъроси, кейинги йилларда самарали ижод қилган тилшуносларимиз С.Муталлибов, Ғози Олим Юнусов, М.Шамсиев, А.Щербек, Х.Қаюмий, С.Долимов, О.Усмон, Б.Азизов ҳамда Е.Д.Поливановларнинг сўз туркумлари бўйича олиб борган илмий тадқиқотлари бугунги замонавий тилшуносликнинг асоси бўлиб хизмат қилаётганлигига шохид бўламиз. Бироқ келажак авлодга ўзбек замонавий тилшунослигини ўзгача тарзда талқин қилиш масаласига ойдинлик киритиш ҳамда систем-структур тилшуносликни мукамал ўрганиш мақсадида У.Турсунов Ж.Мухторов, Ш.Раҳматуллаев, Ш.Шоабдурахмонов, М.Асқарова, А.Хожиев, И.Расулов, Х.Дониёров, А.Содиқов, А.Абдуазизов, М.Ирискулов, Х.Абдурахмонов, А.Рафиев, Д.Шодмонқулов ҳамда Ё.Тожиев каби олимларнинг илмий асарларини ўрганмай туриб бу босқичга қадам қўйиш тўғри эмас деб ўйлаймиз.

Калит сўзлар: сўз туркуми, семантик, морфологик, синтактик, мустақил, ёрдамчи, алоҳида олинган сўзлар.

IMPROVING THE CLASSIFICATION OF WORD GROUPS IN MODERN UZBEK MORPHOLOGY

ABSTRACT

The article analyzes various views on word groups starting from ancient times and up to the present day. In particular, the views in the writings of Aristotle, the views of the school of Alexander, as well as the views of such Russian linguists as M.V. Lomonosov, F.I. Buslaev, L.L. Bulanin, the scientific conclusions of our thinkers Mahmud Kashgari, Alisher Navoi, who founded the scientific theory of the Uzbek language.

The heritage of Abdurauf Fitrat, one of the founders of Uzbek scientific linguistics, and our linguists S. Mutallibov, Gazi Olim Yunusov, M. Shamsiev, A. Shcherbek, H. Kayumi, S. Dolimov, O. Usmon, B. Azizov and E.D. Polivanov, obviously, today constitute the basis of modern linguistics. But we consider it wrong to enter a new stage of linguistic research to clarify for the future generation the problem of a unique interpretation of modern Uzbek linguistics and the study of systemic-structural linguistics, without analyzing the scientific works of such scientists as U. Tursunov, J. Mukhtorov, Sh. Rakhmatullaev, Sh. Shoabdurakhmonov, M. Askarova, A. Khodzhiev, I. Rasulov, H. Doniyorov, A. Sodikov, A. Abduazizov, M. Iriskulov, H. Abdurakhmonov, A. Rafiev, D. Shodmonkulov and Y. Tozhiev.

Keywords: a group of words, semantic, morphological, syntactic, independent, auxiliary, individual words.